

Василь Усатенко ЛЮДИ (ТА, АБО) ЧИ (ЯК, НЕ) СВИНІ

Скрутне становище

— Ну, і що я маю робити? — Шеф, однією рукою притискав мобілку до вуха, а іншою тримав кермо джипа. Звісно, це цілком порушувало не

тільки правила дорожнього руху, а ще й можливість нормально керувати машиною, яка крізь вечірній морок летіла по напівпорожній міжміській трасі. Але переговорити з давнім товаришем було так само необхідно, як і мчати у далечінь, поспішаючи на перемови з поважними партнерами.

— Чого ж ти мовчиш, підкажи що не будь. — Зрозумівши, що розмова затягнеться, він, на мить повністю кинув кермо і поліз до кишені. За кілька секунд Шеф вже приладнав на вухо блютуз гарнітуру і, клацнувши по клавіатурі телефонна, активізував пристрій. Це дало змогу покласти телефон на панель під лобове скло. Схопивши руль обома руками він голосно видихнув.

— Фу-у-у-уф. Та що скажеш, Братчику.

— Що я маю казати, — нарешті відповів співбесідник, — ти ж не новачок у цих справах, знав на що йшов.

Братчик, був одним з не багатьох з ким Шеф міг вільно поспілкуватись, почути не тільки реальну оцінку своїм діям, а ще й отримати хоч якусь пораду чи підтримку. Свого часу вони вели один бізнес, але поступово почали працювати кожен для себе і при цьому, як не дивно, залишились вірними друзями.

— Так ти правий, я ризикнув і програв. Хто ж міг передбачити, що цей бізнес можуть заборонити законом.

— Не забувай де ти живеш, — з посмішкою, нагадав Братчик, — тут можливо все, це — «країна мрій», тільки на жаль не наших.

Шеф мимо волі посміхнувся, — він завжди високо цинив як особливий філософський настрій свого товариша, так і його надзвичайне почуття гумору.

— З рештою, ти ж вспів заробити грошенят. — Нагадав Братчик вже занадто серйозним тоном.

— Більш того, я вспів їх вкласти, а точніше витратити. Тепер не знаю як гасити борги. — Від розпачу Шеф ударив долонями по керму. У своїх бізнесових ділах Шеф ніколи не зупинявся, не зациклювався на одній справі. Його особистий досвід свідчив про те що у сучасному світі краще мати декілька проектів. При наймі, коли один, у силу різних обставин, банкрутував, інший міг давати непогані прибутки.

На якусь мить в розмові виникла перерва. Потім Шеф почав перераховувати куди він витрачав гроші, пригадав і про позики та затримки платежів від яких не відхрестися, та Братчику це все було відомо. Далі він пригадав варіанти звідки можна викроїти хоч якісь кошти, та на жаль це був дуже короткий перелік.

— Ну, то в тебе не все так погано. При наймі маєш ще один, доволі непоганий, бізнес з якого можна спробувати щось висмикнути.

Несподівано у дзеркалі заднього виду блиснули фари, наздоганяючи легковик блимнув лівим поворотом і відчайдушно пішов на обгін джипа.

— Нічого собі! — Вигукнув Шеф, коли його обігнав, як стоячого, це при тому, що джип впевнено йшов сотню.

— Що ти кажеш? — Здивовано перепитав Братчик.

— Та не звертай уваги, — заспокоїв його співрозмовник, — якийсь клоун ліхаче.

Перевівши дух Шеф, поправив електронну сергу на вусі, та повернувся до розмови.

— Я звідти вигріб все що міг, треба тепер хоча б місяць зачекати, щоб знов щось отримати. І то, це при умові, що ціна буде вище ніж зараз. А то ще й тут в мінуси можна вскочити.

— Ні друже, борги, що в законі, що в криміналі, треба повертати вчасно. Як що цього не робитимеш, рано чи пізно не буде в кого позичати. А мінусів не бійся, не вперше, викрутимось якомсь. Пригадуєш, як у тому анекдоті, — що совітував псих у дурдомі своєму доктору, коли у його машини несподівано відпало колесо?

— Щось не пригадує.

— А дарма. Після того як диск колеса зрізав крепіжні болти, лікар був у розпачу: запасних болтів в нього не було, отож їхати далі було неможливо. Це помітив хворий, що гуляв неподалік. Він підійшов до враженого невдачею лікаря і порекомендував йому викрутити по одному гвинту з кожного колеса і прикріпити ними проблемне колесо. Так він зможе доїхати до ближчого автосервісу. Лікар здивовано прийняв пораду і перепитав, що робить такий розумник у психлікарні. Хворий з гордістю відповів — «Я псих, а не дурень».

Шеф посміхнувся, зрозумівши глибину думки, що закладена у цій простенькій байці.

— Десь так і тобі треба вчинити, щоб «доїхати хоч куди не будь».

Вони ще деякий час потеревенили, про те про се, але гостроту розмова вже втратила, тому невдовзі зв'язок було перервано.

Тим часом настав темний, осінній вечір. Джип освітлював трасу потужними фарами далеко по переду. Час від часу, уздрівши зустрічний транспорт, Шеф чемно «перемикався» на ближнє світло, в той же час сам мружився від в'їдливого саява зустрічних фар. Дорога була пряма, як геометрична стала, до того ж це підкреслювало спалахування переривистої дорожньої розмітки. Та водія джипа це не заспокоювало, а навпаки,

насторожувало. Він не вперше був у подібних поїздках і знав, що одноманітність дороги, підтримана втомою, може приспати його і (хоча від такого поки Бог милував) викликати дорожньо транспортні неприємності. Для профілактики такої ситуації Шеф заїхав на заправку. Крім того, що долив пального «до повного баку», він зайшов у кафе і випив смакуючи, кілька філіжанок, чорної як ніч, кави. Відразу відчув себе бадьоріше і впевнено.

Ще з далеку джип мигнув габаритами у відповідь на вимкнення через кишеньковий пульт, охоронної сигналізації. Шефові його позашляховик був і затишною оселею, і робочим офісом, і неприступною фортецею, ну і звісно, надійним засобом пересування. За іронією долі колись, років двадцять до того, ще мрійливим хлопчиною Шеф неодноразово малював місяцеходи і марсоходи — потужні машини з величезними широкими колесами, блимавками по лінії габаритів, блискучою панеллю приборів і могутнім штурвалом. Хто міг подумати, що саме на такому, а то ще й кращому, всюдиході, він буде перемагати простір. У найсміливіших дитячих уявах не було бортового комп'ютера, сенсорної панелі управління мікрокліматом, чи навіть зв'язку зі всім світом через мініатюрний мобільний телефон. Що правда, астронавтом міжпланетником він теж не став, а бізнесмен з нього вийшов не аби який.

Інтуїція шефа не підвела. Його повіки несподівано стали важкі, очі пекло, навіть в темряві, наче в них потрапив пил. Від світла зустрічного транспорту вони закривались автоматично і розплющити повіки після цього було доволі важко. Але зупинятись неможливо, треба прибути вчасно. Навіть тривожні думки про фінансову скруту розчинялися у сонливому мороку нічного шляху. Кава себе не виправдовувала, хоча хто його знає, може завдяки їй він зміг зрозуміти, що відбувається. Власний рецепт шефа від дрімливості за кермом — розмови по телефону. Подзвонив до одного, потеревенив з другим — і час минув, і сон десь дівся. Але все має свої межі.

— Добрий вечір, — телефонував до чергового свого співрозмовника, управляючого одним з його підприємств — є хвилинка? Треба порадитись.

Звісно, що робочий день вже давненько закінчився, та як підлеглий може відмовити керівнику? Шеф цікавиться багатьма моментами справи, розпитує про загальний стан, нагадує про завдання, які були поставленні, виділяв пріоритетні питання.

— Ви намагайтесь максимально економити ресурси, — вглядаючись у шлях, висвітлений потужним дальнім світлом, Шеф перейшов на загальні настанови, — уникайте прямих і

прихованих втрат. Тільки так я зможу вирішити що робити...

Шеф зрозумів, що недоречно обмовився і черговий раз душу обійняв холодний жах, який подіяв тонізуюче. Шеф швиденько припинив розмову. Подумки він розрахував шлях і час, що залишились до зустрічі, і зрозумів — краще буде якісь пару годин витратити на відпочинок, а потім наздогнати цей час вранці, у крайньому випадку чемно попередити партнерів про запізнення.

Напівпритомний Шеф зарулив на стоянку біля чергової АЗС, відкинув сидіння, зняв взуття і вкрився дорожньою ковдрою, яка теж завжди була у комплекті джипу. Та розум несподівано став чинити опір такому необхідному спочинку. В вухах Шефа ще моторошно гудів мотор, перед очами спалахували вогні зустрічних машин, а розум, деякий час продовжував вирішувати нагальні питання.

Йому на мить пригадалось як, під час осіннього полювання, впевнений у всюдипрохідності свого автомобіля, потрапив у халепу. Поклавши надію на потужний двигун, два ведучі мости та широкі колеса, він звернув з ґрунтової дороги і подався степом наздоганяти дичину. Джип відважно грібся по вологій землі поки не вскочив у ледь помітний рівчачок. До рятувальної твердині залишалось не більше

людського кроку, та джип не міг рушити з місця, лише безпомічно розкидав багнюку. Покриття мобільного зв'язку не було, отож покликати будь кого на допомогу не було можливим. Саме тоді шеф розкався, сам перед собою, що не укомплектував свою машину лопатою, чи, хоча б сокирою. Довелося відкопувати надійний транспорт за допомогою мисливського ножа. Здерши долоні до кривавих мозолів, зірвавши спину та намулявши коліна він, все-таки, визволив джипа з болотяної пастки. Після цієї пригоди лопата та сокира назавжди оселилися в багажнику позашляховика, а Шеф став з острахом поглядати у бік пересічної місцевості...

Дві години глибокого сну подарували і силу, і бадьорість, і ясність думки. Шеф прибув на перемовини вчасно і, навіть побачив можливий вихід з скрутного становища у бізнесі.

Остання гастроль

Микола Іванович не любив іти на роботу на порожній шлунок — «голодна людина багато не зробить» частенько повторював він. Отож ранок завжди починався з ситного сніданку і гарячого напою, полюбляв він, також, закусити після всього чимось смачненьким. Сьогодні, по дорозі на ферму він жував, смачно прицмокуючи, червонобоке

яблуко. Відкушував жадібно, пускаючи краплю солодкого соку на підборіддя, ретельно пережовував і з насолодою ковтав, навмисно роблячи глибокий вдих, щоб під час видиху сповна відчувти аромат райського плоду. Він так захопився, що не залишив звичного недоїдка: поглинув навіть насінини і їх жорсткі оболонки. Тільки після цього він з полегшенням зітхнув та прискорив крок.

Кирзові чоботи вгрузали в багнюку, яка з'явилася на дорозі після холодної осінньої зливи. Можна було піти асфальтованим шляхом, та Микола Іванович любив милуватися озиминою, яка сміливо вилазила на полі біля його стежки, з цікавістю спостерігав за птахами, переважно воронами, які гамірливо рухались у різних напрямках, інколи щастило уздріти лиса або зайця, що теж сюди навідувались за якоюсь дурницею. Ще, під час цих прогулянок він дихав, глибоко, смакуючи усі можливі пахощі, що породжували степові трави. Отож, Микола Іванович максимально заряджався оптимізмом, перед тим як поринути у черговий трудовий день.

Працював він на свинофермі, звичайно приватній, техніком штучного осіменіння, співробітники його охрестили влучним словом «штучник». Номенклатурна назва посади далеко не відображувала усього, що він виконував. Крім того що підсліджував свиноматок в охоті (*стан*

свиноматки при якому необхідно проводити їх осіменіння. примітка автора), проводив їх штучне осіменіння, відбирав та зберігав сім'я кнурів, він ще порався та підтримував порядки у кнурятнику. Міг підмінити декого з робітників, коли ті йшли на лікарняний, або на неочікуваний вихідний, при необхідності міг впоратися з мілким ремонтом водогонів та електрики, без проблем сідав за кермо будь якого транспорту, що були на свинофермі (від трактора до підводи). Крім того, допомагав при перегонках свиней, а відлучення та переміщення свиноматок на опорос взагалі проводив сам, оскільки ніхто не міг так ладнати зі свинями як він.

Робочий день завжди починався з короткої летучки у кабінеті управляючого. Тут збирались не тільки спеціалісти, а за встановленим порядком, приходили відмічатися про свою появу на робочому місті усі працівники. Не дивлячись на офіційність тут панувала дружня атмосфера — можна було почути байку, або когось розвести на дурня, іноді лунали різноманітні поздоровлення. Зазвичай зауважень чи нотації Микола Іванович не вислухував — він був досить відповідальним, а праця його не вимагала будь яких (за рідким виключенням) маневрів. Отож, поки інших вичитували за зальоти, він мав змогу преспокійно сидіти на зручному офісному стільці. Сьогодні, на

додачу, його пригостили кількома цукерками і він ганяв у роті склянну барбариску.

— Микола Іванович, — раптом звернувся до нього управляючий, — янгол ви наш!

Микола Іванович від несподіванки цокнув карамелькою по зубам та злякано сховав її за щоку.

— Волів би бути купідоном, — спритно відповів він, — на відміну від янгола, у нього хоча б цюцюрка є.

Управляючий, Сергій Васильович, посміхнувся. Він був радий бойовому настрою підлеглого, та новина, яку треба довести до відома Миколи Івановича, завідомо була не втішна.

— З цюцюркою, без цюцюрки — різниця не принципова. — Майже байдуже продовжив розмову Сергій Васильович, але люди прийняли жарт жваво, де хто навіть щиро розсміявся. Коли публіка заспокоїлася, управляючий голосно, так щоб усі чули, заявив.

— Шеф наказав зменшити кількість парувань на десять відсотків, свиноматок, які при цьому випадуть з процесу, здати на м'ясо.

— Чого це раптом? — мимо волі вигукнув Микола Іванович, борючись з невчасною цукеркою.

— Цінова політика на свинину дуже не вигідна, отож Шеф і вирішив тимчасово скинути поголів'я. — Констатував Сергій Васильович.

На словах «скинути поголів'я» усі присутні завмерли: кожен розумів, що за скороченням поголів'я піде скорочення штатів. Переживати було за що — знайти роботу під час чергової кризової навали справа не з легких.

— Це не має сенсу! — В розпачі вигукнув Микола Іванович.

— Крім свиноматок треба ще здихатися одного кнура, — не зупинявся управляючий, потупивши погляд на папери розкидані перед ним на столі, — того, що найстаріший, і не використовується на штучному заплідненні.

— Тридцять Сім Сімдесят Сім? Так він ще тримає відмінний результат — десять з половиною порослят на опорос! — Микола Іванович підвівся зі стільця, на секунду завмер, поки ковтав ще масивну цукерку, пристрасно почав висловлювати свою позицію.

— Ці свиноматки, а тим більше кнур, в загальному потоці мало чого вирішують. Поросята від сьогоднішніх запліднень з'являться через чотири місяці, а на м'ясо підуть у кращому разі через десять місяців. А за цей час ціни ще невідомо як можуть змінитися, у тому числі й підвищитись. Так бувало не одноразово.

Він подивився навкруги, шукаючи підтримки.

— Дійсно, якимось воно не дуже клеїться. — Мляво підтримав товариша ветеринар господарства

Володимир, який був набагато молодший за віком від своїх колег, — на сьогоднішній день в нас на забій нема що здавати. Відгодівля вибрана ще й з перевиконанням плану. Може тут якась інша проблема?

— Наказ є наказ. В усякому разі свині належать особисто Шефові, — зауважив, значно підвисивши голос, Сергій Васильович, — і тільки він має право вирішувати, що з ними робити. А ми повинні йому у цьому допомагати, за що він і плоте нам гроші.

В кабінеті несподівано запанувала напружена тиша. Сергій Васильович обвів усіх поглядом і власно, голосом справжнього начальника, наказав.

— Як що питань нема, марш на робочі місця.

Микола Іванович вискочив з планьорки перший. Так і не впоравшись з нервовою задухою, перевдягнувся у робу та побрів у свої «апартаменти».

Пункт штучного осіменіння знаходився в окремому крилі звичайного свинарника. Тут же знаходився кнурятник, де утримувались усі п'ять кнурів-плідників, що були у господарстві. Практично крім Миколи Івановича тут ніхто не з'являвся. Він сам годував кнурів, підтримував порядок у клітках і приміщенні в цілому. Крім того він, що дня виводив кнурів на прогулянку, на побачення до самиць, під час яких проводив

виявлення свиноматок в охоті. Та головним було у роботі Миколи Івановича, що не міг повторити ніхто, ні на фермі, ні за її кордонами, це відбір сімені від кнурів. Для цього необхідно було добре знати усі звички кнурів, виконувати їх бажання і догоджувати примхам.

Сьогодні Микола Іванович вирішив влаштувати прощальну гастроль для свого улюбленця — порушуючи наказ начальства вигнав приреченого на прогулянку.

Три тисячі Сімсот Сімдесят Сьомий (для зручності його кликали «Три Семірки») був один з старших кнурів, через що мав з чотири центнера живої ваги, великі ікла, що стирчали з пащі, здоровенні ландрасячі вуха, які закривали маленькі сіро-блакитні очі, громіздку мошонку, що розкачувалась від вмісту у боки під час руху. Від ваги вух на лобі в нього карбувалися три глибокі морщини. Кнур-ветеран залишився з тих часів коли на фермі застосовувалось ручне парування. Микола Іванович намагався різними хитрощами навчити його віддавати сім'я штучно, на фантомі, але з цього нічого не вийшло — самець був доволі розважливий і не бажав міняти «живе кохання» на штучне «здоювання». Так він і залишився на запасній колії, хоча Микола Іванович використовував його регулярно, разів з десять на місяць. Ручне парування доволі громіздка

процедура яка вимагає наполегливості кнура, бажання свиноматки та досвідченості персоналу. Три тисячі Сімсот Сімдесят Сьомий, не дивлячись на свою кремезну статуру, був майстерним коханцем і міг задовольнити навіть тендітних свиноматок, які втрачали вагу і силу під час годування поросят.

Микола Іванович відчинив металеву клітку і важко зітхнувши звернувся до кнура.

— Виходь, Зайчику, потанцюємо.

Зайчик неквапливо підвівся і пішов до виходу. Повторив те що робив кожного разу коли виходив з клітки — гучно обнюхав бетоновану підлогу за межами клітки і тільки після цього перестрибнув через лоток для видалення навозу. Йшов він впевнено до виходу з приміщення, не поспішаючи переставляв грубі кінцівки. Свині, що були у сараї, не дивлячись на свій юний вік, значно оживлялися, верещали і бігали, вітаючи патріарха. Микола Іванович понуро плівся за ним, поклавши собі на плече дерев'яну палицю, якою при необхідності направляв підлеглих на вірний шлях. Вийшовши на свіже повітря кнур, теж традиційно затримався, зробив кілька глибоких подихів, мотнув головою і, радіючи білому світу, жваво пробіг галопом, і тільки біля маточника перейшов на швидкий крок. Там вже чекала, смачно лузаючи насіння, свинарка Марія, яка завжди допомагала Миколі Івановичу.

— Добрий день! — З привітною посмішкою звернулася свинарка до візитера.

— Вечері побачимо добрий він був чи ні. — Буркнув Микола Іванович проходячи у відчинену браму сараю та протягнув відкриту долоню, у яку Марія щедро насипала бубок. Свинарка вже знала про новину отож розуміла чому у штучника нема настрою.

Марію з Миколою поєднувала не тільки робота. Вони були приблизно одного віку, десь коло п'ятдесяти. Марія, хоча й була заміжня, та чоловік її вже продовж кількох років тяжко хворів і їй гостро не вистачало чоловічої уваги. Микола Іванович був «вільним козаком» після двох невдалих шлюбів, він ще продовжував виплату аліментів на сина, був розчарований в родинному житті і зарікся заводити нові стосунки з жінками. Микола та Марія глибоко симпатизували один одному та ніколи не наважувались на щось більше.

Кнур розважливо марширував по проході між клітками, вихрюкуючи та затримуючись біля кожної свиноматки, що виглядала йому на зустріч з-за решіток. Але прийом порісних свиней був прохолодним — вагітність робила їх ледачими та не цікавими, лише деякі ввічливо озивалися до кнура. Свиноматки після планового відлучення вже осіменилися, отож йшло «полювання» на повторний погул. За Трьома Сімками, лузаючи

насіння, крокував Микола Іванович, видивляючись чи не зірвалась раптом якась свиня за кнурами.

«А чого я так журюся?» — думав Микола Іванович, випльовуючи лущпиння. «Через зменшення поголів'я свиноматок на якийсь десяток, другий нічого страшного трапитися не повинно. Всі залишаться зайняті. Тим більше, що міра тим часова. А особисто мені взагалі нема чого боятися, трошки менше буде роботи.» Та було таке у чому професійний свинар боявся собі зізнатися. Він сприймав кнура як вірного помічника, старого товариша і йому дуже не хотілося його втрачати. Микола Іванович перетнув рубіж зрілості і все частіше замислювався над тим, що він не завжди буде жвавим і моторним, рано чи пізно у його житті має бути останній кнур, якого він виховає особисто. А ще, за багато років роботи в свинарстві, він відчув існування якоїсь над природної сили, що карала людей за недобре відношення до свиней. Якось, наприклад, він з пересердя почав лущувати бракову свиноматку, що направлялась на забій і при цьому не квапилася. Один влучний удар чоботом по пиці свині і він зламав великий палець на нозі, та так що ніготь злазив. Іншого разу довелося здати на забій порісну свиню, хоча й на малому сроці вагітності, після чого почалися масові перегули. Як Дух Свинарства відреагує на вибраковку продуктивного кнура — невідомо, та Микола

Іванович був впевнений, що нічим добрим це не закінчиться.

— Іванович! Іванович! — Окликнула його Марія.

— Щось мені оця свиня підозріла. — Марія тицьнула пальцем в свиню, що стояла біля обори.

Свиня завмерла упершись п'ятаком у загородку. Микола Іванович ледве торкнувся до її спини палицею, від чого тварина затремтіла кінчиками вух та пустила декілька крапель сечі. Тваринник зайшов до загону і сів на свиню верхи, тварина при цьому не рушила з місця перетворившись на монолітну та пружну живу статую. Це дійсно був приклад яскравої статевої охоти у свині, дарма що за другим разом. Микола Іванович сидячі на спині свиноматки, поглянув на бирку з номером, на вусі тварини. Він був здивований, але зрадів такому співпадінню.

«Напевно великий Свинячий Дух все-таки існує, — зауважив він подумки роздивляючись номер, — ще й подає мені виразні знамення». Хоча за звичай повторне парування не завжди бажане і потребує обережності, сьогодні свиня була витурена на злучку без будь яких вагань.

— Я думаю, — звернувся Микола Іванович до Марії, — це буде останнім бажанням для нашого приреченого.

Ручне парування проводилось в тамбурі сараю. Кнур про це знав і завжди затримувався тут після прогулянки. Для того щоб пригнати сюди, остовпілу від пестливого хрюкання та «вишуканого парфуму» кнура, свиноматку, довелося прикласти значних зусиль. Та ось вони залишились на одинці. Мужній та грубий самець, що частими рухами щелеп збивав піну у себе в роті, ледве чутно, пророхкував ніжності, торкнувшись до рила обраниці. Вже бувала самиця, терпляче приймає залицяльника, нерухомістю показує свою повну покору, ладна на все щоб тільки втамувати свій вибуховий потяг. Кнур переможно робе коло пошани навколо обраниці, делікатно штовхаючи її по під боки п'ятаком, вправно скакає на спину свиноматці, замикаючи партнерку у тісних обіймах. Його чоловіча сутність виривається на зовні і після кількох прицільних спроб потрапляє у ніжний капкан розпашілого свинячого надра. Життєдайна рідина кнура пульсуючи починає перетікати у звивисту матку свині. Пара на кілька хвилин завмирає, перетворившись на єдине ціле. Три Семірки висів на свиноматці не рухаючись. У момент коли прутень влучав у ціль плідник природно приймав таку позу, при якій уся вага його дебелиого тіла припадала на потужні задні кінцівки, а передні лише допомагали тримати рівновагу. Напевно, що свиноматці було не так важко

виконувати свій обов'язок, це значно подовжувало статевий акт.

Микола і Марія в цей час, поглядаючи одним оком на «танцюючу» пару, вийшли на вулицю, щоб спокійно полузати насіння.

— Яка гарна пара! — Щоб розвіяти сум починає шуткувати Микола Іванович.

— Так хочеться щоб у молодих все було добре! — Теж не без іронії підтримує розмову Марія.

Але обидва працівника знають, що традиційний сарказм доволі гіркий. Перша не витримує Марія.

— І що далі з нашим красенем буде? Здадуть на м'ясо?

— Сумніваюсь, — нервово спльовуючи лушпиння, відповів Микола Іванович, — навряд чи знайдуть клієнта на смердючу кнурятину. Тому спочатку каструють, а потім через місяці два, три, якщо пощастить, все одно продадуть за безцінь — кнур він і в Африці кнур.

Коли насіння закінчилось Микола Іванович з подивом відмітив, направляючись до свиней.

— Щось сьогодні шоу занадто довге, — він підняв вухо кнура і пошепки добавив, — вибач хлопче, тобі пора.

Легким поштовхом він розбурхав самця, той втратив рівновагу і, майже беззвучно, зслизнув з

спини «коханки». Глибоко з полегшенням зітхнувши, Три Семірки ще декілька разів озвався рохканням, розвернувся і пішов до кнурятнику. Микола Іванович і Марія спробували зрушити свиноматку з місця, але та наче вросла у бетоновану підлогу.

— Оце її взяло! Довго вона буде мені отак стовбичити? — Обурено вигукнула Марія.

— Не хвилюйся, — розсудив Микола Іванович, — через пів години прийде до тями, тоді і перегонимо у загал.

Три Семірки не квапливо, важко дихаючи, йшов до рідної клітки, але з впевненістю потяга, що рухається по прямим рейкам. Микола Іванович плентався по заду, і задумливо роздивлявся кремезний зад кнура. Йому знов пригадалась забаганка шефа, що до скорочень парування, і тільки зараз він збагнув, що спарувавши матку повторно він порушив прямий наказ керівництва. А це вже було кепсько.

Володимир саме робив обхід господарства коли йому на мобільний зателефонував шеф. Під час короткої розмови шеф підтвердив про скорочення потужностей на десять відсотків, та уточнив те, що свиноматок треба вибракувати на протязі місяця. Володимир уважно вислухав плани та запевнив, що поставлена задача буде виконана.

По закінченні розмови Володимир пожалкував про те, що не вистачило сміливості запитати через що саме довелося прийняти таке рішення.

Що дня ветеринар обходив *своє* господарство суворо дотримуючись одного і того ж маршруту, навіть відстежив кількість кроків, які необхідно зробити під час цієї прогулянки. Завжди починав з родилки, цікавився як ідуть опороси, чи нема проблем у підсисних поросят. Потім проходив рядами де утримувались недавно відлучені, доволі проблемні по захворюваності, поросята, звідти переходив до підрощених свиней, які рідше хворіли але потребували щеплень та обробок, а потім навідувався до відгодівлі, які сумирно нагулювали вагу. Так повелося, що до маточника, де утримувались поросні матки, ветеринар попадав в останню чергу. Володя знав, що на багатотисячному поголів'ї має значення стан окремої групи, в той час як поодинокі випадки захворювань, рівень яких був достатньо низьким, не могли вплинути на кінцевий результат. Лікувати хворих було справою марною — легше профілакувати захворюваність на потоці, покращуючи умови утримання, балансуєчи раціон годівлі та задаючи лікарські засоби з кормами чи водою. Під час такого огляду всього поголів'я Володимир міг виявити порушення не тільки по калюжам рідких фекалій чи гучному кашлю, а й по

кольору загальної маси свиней або по зміні запаху, що йшов від тварин. Тільки після повного огляду всього поголів'я, він починав повсякденні заходи. Ще не минуло і п'ятиріччя як Володя закінчив інститут, але він вже мав багатий досвід та хватку справжнього спеціаліста. Він сприймав ферму як єдину, врівноважену систему, єдиний живий механізм і був впевнений, що праця ветеринара, а точніше технолога, яку він щоденно виконує одна з важливіших, і що саме завдяки його принципово-сумлінному відношенні до своїх зобов'язань можливо досягти стабільного результату.

«Треба вибракувати, в першу чергу, малоплідних та немолочних свиноматок» — думав ветеринар під час ранкового обходу, хоча ця робота проводилася постійно. «Ще, раціональним буде не проводити повторне осіменіння при перегулах — це теж проблемні тварини, але це буває досить рідко». Та елементарні прикидки робили зрозумілим, що за місяць таке скорочення зробити неможливо — на такий стратегічний хід знадобилося місяці чотири. Саме у цей момент Володимир зробив крок через поріг тамбуру маточника і майже зіштовхнувся з застиглою свиноматкою. Знадобилося якась мить, щоб зрозуміти, що відбулося — це збентежило Володю, він знервовано потягнувся до нагрудної кишені, в якій була запальничка і пачка цигарок.

За звичай Володя палив не багато: всього по цигарці вранці, по обіді і ввечері, намагався кинути, але щоб нейтралізувати хвилю гніву, яка охопила його після викритого факту непокори, чи то саботажу, відчайдушно запалив. Від хапки тютюнового чаду трохи заспокоївся і, опанувавши себе, побіг в кнурятник, по дорозі викинувши недопалок.

— Що відбувається? — Голосно звернувся Володимир до Миколи Івановича який саме порався біля кнурів.

Микола Іванович, звісно відчував за собою провину, та не хотів цього визнавати.

— Та нічого, працюю. — Роззирнувшись на всі боки і зробивши невинний вираз обличчя, відповів він.

— Кого це ви вже там спарували? — Гнівню запитав ветеринар.

— Особисто я — нікого! А свиноматку Три Семірки облагородив. — З дитячою відвертістю зізнався Микола Іванович, продовжуючи вовтузитись біля кліток з кнурами.

Така щирість спантеличила Володимира, він навіть розгубився, але опанував себе і продовжив допит техника штучного осіменіння.

— Сергій Васильович не зрозуміло вранці сказав, що необхідно скоротити кількість парувань?

Микола Іванович завмер, спершись на держак віника. Він хотів вже виказати вигадане нашвидкуруч виправдання своїм діям, та глянувши на побагровіле обличчя ветеринара, вирішив покаятися.

— Вибач, не втримався. Свиноматка гарно стояла, ще й хотілося попроситися з кнуром по людські.

Володимир незадоволено покачав головою, зітхнув, але промовчав. Микола Іванович відчув, що ветеринар заспокоюється і все-таки виклав вагоміші аргументи.

— А ще знаєш як добре підходять їхні номери. Уявляєш як гарно буде виглядати запис про парування: кнур номер Три тисячі Сімсот Сімдесят Сім і свиноматка Чотири тисячі Вісімсот Вісімдесят Вісім. От побачиш поросят буде голів вісімнадцять, всі по півтора кіло і всі свинки.

— А чому раптом усі свинки? — Замислившись перепитав ветеринара.

— А це щоб тобі було менше каструвати! — вигукнув Микола Іванович і щиро засміявся.

Володимир теж задоволено посміхнувся і остаточно заспокоївшись сказав.

— Ну добре. Хай буде гарний запис у вашій священній кабалістичній книзі. Але від нині усі перегули вибраковуюються. І Три Семірки, будь

ласка, виключайте з процесу: він своє відпрацював... Нажаль...

Володимир підійшов до клітки у якій був Три Семірки. Кнур саме годувався. Ветеринар пильно подивився на його громіздке видовжене тіло, важку голову, майже повністю накриту вухами, особливо уважно роздивився об'ємну мошонку, що нагадала про можливу кастрацію кнура. Він прикинув у розумі, яка частка у загальному поголів'ї нащадків цього велетня. Зрозуміло, виручка за те, що його здадуть на м'ясо буде ніякою, порівняно з тим скільки він наплодив поросят. Але в той же час Володя був впевнений у тому, що технологічний процес при виключенні цього плідника не повинен постраждати — ці десять осіменінь, цілковито зможуть взяти на себе кнурі штучники.

Свиноматка нарешті дійшла до тями після вранішнього романтичного побачення і почала вештатись по проходам поміж кліток. Вона щось з цікавістю винюхувала, видивлялась, мацала п'ятаком і коштувала на смак. Марія без зайвих зусиль загнала її у станок де свиня, нарешті, вмостилася на відпочинок.

Чотири тисячі Вісімсот Вісімдесят Восьма вже мала два осіменіння, за якими слідували два бездоганних опороси по десять поросят з кожного, при цьому її приплід був витривалим і

швидкостиглим. Так сталося, що третє осіменіння в її житті було безплідним — можливо через те, що незначне запалення у матці вбило сперму, можливо через те, що затримався вихід яйцеклітин, а можливо відтворна система свині взяла тайм-аут. Та чергового разу все було бездоганно. Сім'я, яке впорснув Три Семірки, попало в теплий океан лагідного слизу, що розкинувся у безкраїх просторах матки та її двох звивистих рогах. Пільма сперматозоїдів, чи то грізні завойовники, чи приречені на невідворотну загибель бранці, швидко рухались, заповнюючи все навкруги. Мікроскопічні, як пилинки, живчики вишикувались бойовими рядами і, підштовхуючи один одного, розмахуючи неймовірними хвостиками-батогоми рухались вперед. Деякі швидко згорали, віддаючи усю свою життєву енергію на рух, а деякі, спіймавши струю бурхливого потоку, берегли себе для здійснення відомої місії. З протилежного боку відбувалося ще більш неймовірне дійство: Яєчник, що нагадував грону винограду, через пухирці заповнені бунтівними гормонами, раптово почав вибухати, виштовхуючи з себе обрамлені променистими вінцями з мілких клітин яєчника, велетенські яйцеклітини. Їх зразу ж засмоктала через лійку бахромки безодня яйцепроводів, доправляючи назустріч армаді живчиків. Більш ніж два десятки яйцеклітин були взяті у полон

енергійними сперматозоїдами. Солдати-живчики розбивали свої голівки за ради того, щоб зруйнувати тенета, якими сповив батько-яєчник своїх доньок. Від загиблих сперміїв залишались лише хвостики, та завдяки їхнім жертвам один і лише один «браток» потрапив у серце жіночої клітини, злився з нею, зародив нове життя. У якусь мить усі спокусливі для живчиків жіночі клітини перетворилися на самостійні зиготи, а вцілілі після загарбництва спермії лопали, як бульбашки, вистеляючи все довкола своїм поживним прахом. Двадцять зигот ще деякий час переможно подорожували по материнських надрах, та з часом пристали до слизової оболонки і поділяючись, почали рости з шаленою швидкістю. Але два зародка чомусь не прижилося і безслідно розвіялись у нетрях свинячої матки.

Тим часом у житті свиноматки мало чого змінювалось. Статеві пристрасті вщухли, потяг до кнура розвіявся. Під дією вагітності вона зробилась спокійною. Близько тижня Чотири тисячі Вісімсот Вісімдесят Восьма залишалась у загоні одна, наче у заслуженій відпустці. Коли підсилили гамірливих подруг, що тільки-но осіменилися, їй навіть не довелося змагатися за затишне місце в клітці чи за вигідний підхід до годівниці — це дісталось автоматично, як повновладній господині.